

*VERONICA
HENRY*

*Omena-
tarha*

VERONICA HENRY

Omenatarha

Suomentanut Tuukka Pekkanen

BAZAR

William Shakespearen näytelmästä *Turhaa lemmen toubua* sitaatin
suomentanut Paavo Cajander (WSOY, 1958)

Bazar Kustannus
www.bazarkustannus.fi

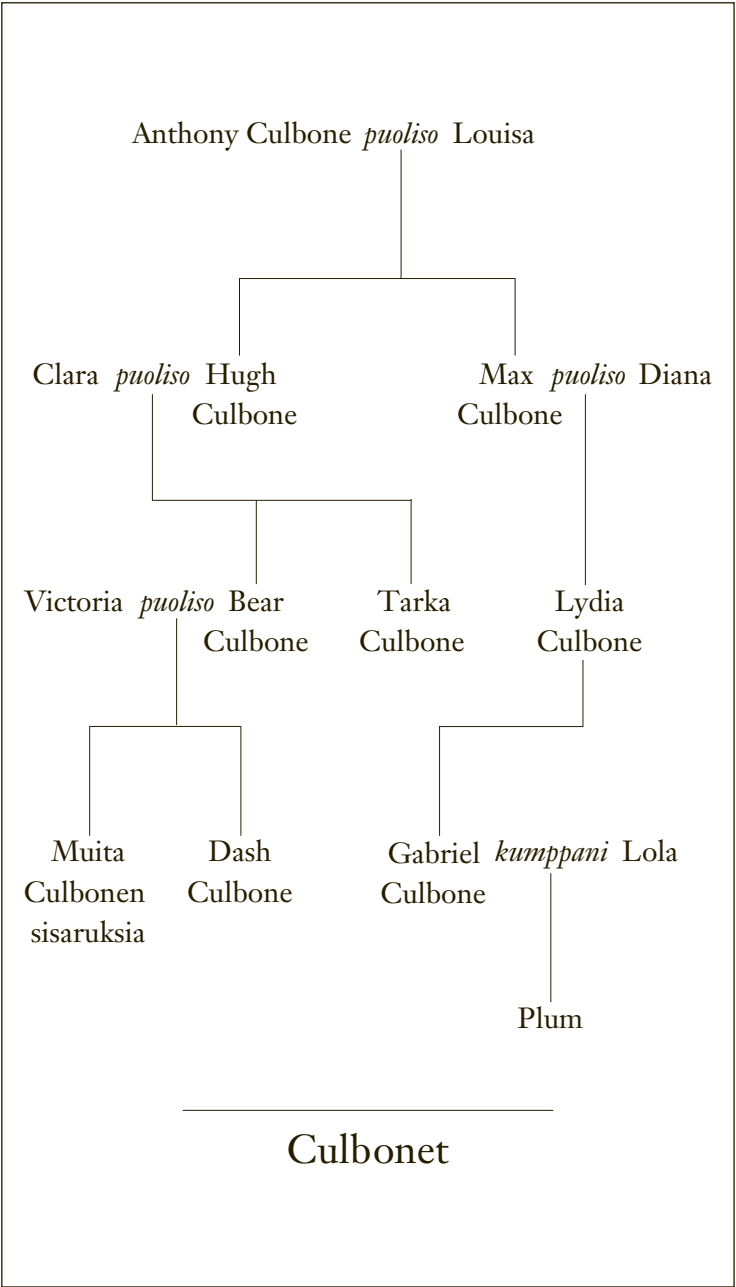
1. painos
Suomentanut Tuukka Pekkanen
Suomenkielinen laitos © Tuukka Pekkanen ja Bazar Kustannus 2025
Englanninkielinen alkuteos *Home from Home*
Copyright © 2019 by Veronica Henry
First published in English by Orion Publishing Group Ltd.

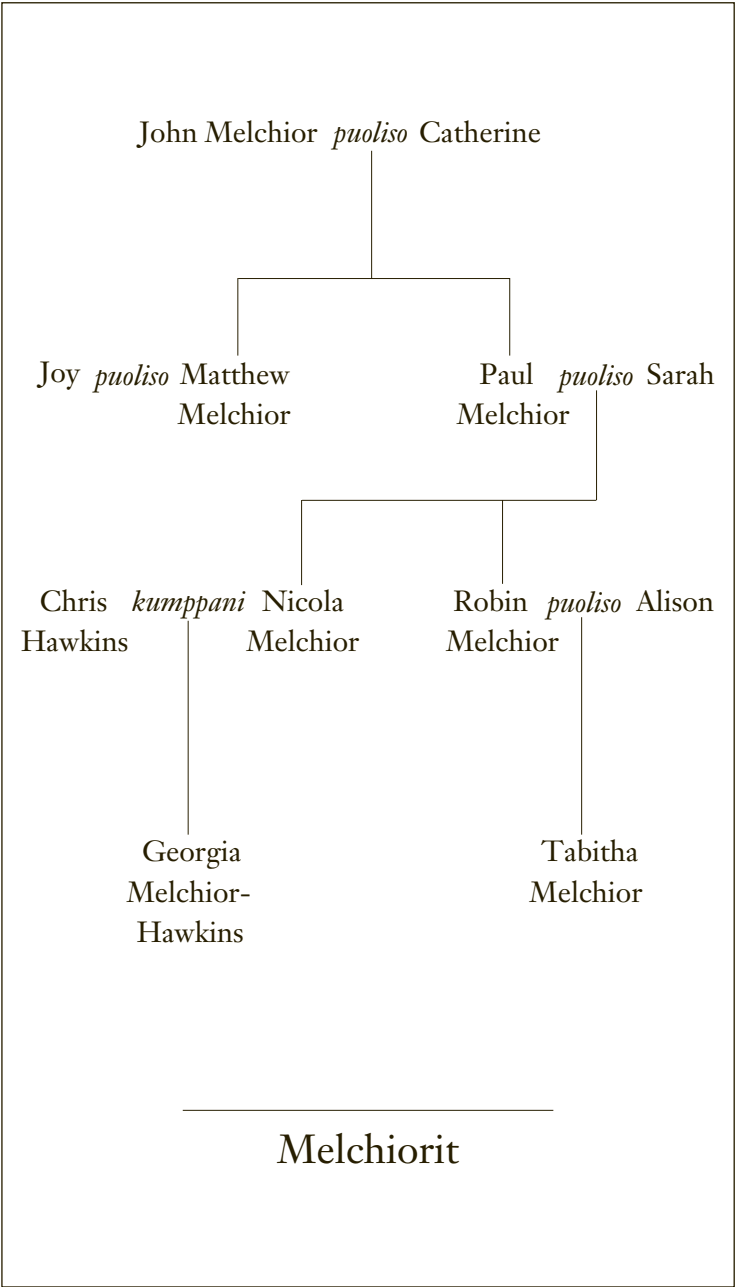
Bazar Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä
Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki
Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:
tuotevastuu@bazarkustannus.fi

ISBN 978-952-376-847-5
Taitto Jukka Iivarinen / Taittopalvelu Vitale
Painettu EU:ssa

*Ja poimia ajasta iäisyyteen
kuun hopeisia omenia,
auringon kultaisia omenia*

W.B. YEATS

I

Räks!

Mikään ei tuottanut suurempaa tyydytystä kuin halkoon osuvan kirveen ääni. Koko aamun Tabitha oli yrittänyt saada kirveen heilahtamaan täsmälleen oikein, niin kuin golfinpelaaja svinginsä. Nyt hän oli löytänyt oikean rytmin. Parempaa kuntoilua ei ollutkaan. Hän oli vähentänyt vaatetuksen ohueen paitaan ja shortseihin, ja hiki suorastaan tippui. Se ei ollut naisellista hehkua vaan kunnan suolaista hikeä, joka valui noroina kasvoilla, selässä ja kaikkialla muuallakin.

Hän oli vihdoin hyväksynyt sen, ettei puu selviytyisi. Se oli alkanut menettää elämänhaluaan jo jonkin aikaa sitten. Hän oli yrittänyt parhaansa mukaan paapoa sen pahimpien kesähelteiden yli, mutta nyt ei ollut enää muuta vaihtoehtoa kuin pilkkoa se polttopuiksi. Usein he säästivät vahingoittuneet puut, jotka joskus tekivät hedelmää vielä myöhemminkin, mutta tämä oli ollut tiellä, joten nyt hänellä oli ikivanhan omenapuun sijasta kaunis halkopino odottamassa säilömistä puuvajaan kuivumaan.

Tabitha ei ollut tunteellinen ihminen. Hän istuttaisi uuden puun turvallisesti omenatarhansa suojiin vahvistumaan ennen ensimmäisiä pakkasia ja talvea, joka aina tuli vaivihkaa, ennen kuin kukaan ehti valmistautua. Kylmien säiden lähestymiseen

oli vaikea uskoa alkusyksyn lempeyden keskellä, kun puut, pensaasat ja pensasaidat notkuivat kultaista, sinipunaisista, tummanpunaisista ja oransseista hedelmistä.

Hän keräsi vielä viimeiset halot, heitti ne kottikärriihin ja asetti kirveen päällimmäiseksi. Poe – hänen serkkunsa Georgia oli nimennyt koiran Edgar Allan Poen mukaan, koska sen turkki oli korpinmusta – syöksyi emäntänsä luo. Koira oli pistämätön rotanmetsästäjä. Vaikka Dragonfly Farm ei ollut toiminnassa oleva maatila eikä siellä ollut sen paremmin karjaa kuin varastoitavaa viljaakaan, ulkorakennukset vetivät silti puoleensa tuhoeläimiä.

Tabitha laskeskeli, että oli vielä hyvin aikaa pitkälle kylvyille. Hän aikoi sekoittaa veteen kylpysuolaa rauhoittamaan lihaksiaan ennen lähtöä *Swaniin*, missä oli työskennellyt jo seitsemän vuoden ajan. Hän ei luopuisi työpaikastaan mistään hinnasta. Rushbrookin kylälle nimensä antaneen Rushbrook-joen varrella sijaitseva viihtyisä ja mukava pubi oli säilynyt alkuperäisessä asussaan. Vakituinen asiakaskunta oli sopiva sekoitus sikäläisiä ja kauempaa tulleita ihmisiä, jotka kävivät säännöllisesti nauttimassa hänen herkullisista piiraistaan. Hän oli jo osa paikan sisustusta siinä missä liuskekilvillat, laatikot, jotka olivat täynnä joesta saatua kalaa, ja Rushbrookin krikettijoukkuetta esittävät valokuvat, joista vanhimmat olivat 1800-luvulta.

Piirasmyynti oli saanut alkunsa, kun kokki oli sairastunut, ja Tabitha oli tullut hätiin. Hänen taitonsa eivät riittäneet valmistamaan annoksia tilauksesta, joten hän oli alkanut leipoa pubin jääkaapin antimista erilaisia piiraita, jotka olivat alkaneet heti myydä kuin häkä. Nyt hänen tuotteistaan oli tullut pubin erikoisuus: kana-sienipiiraita, naudanliha-stiltonjuustopiiraita, kauriinlihipiiraita, kalapiiraita, fetajuusto-

pinaattipiiraita ja kaniini-sinappipiiraita – hän muunteli reseptiä vuodenaikojen mukaan – ja jokaista peitti hänen kiiltävä taikinansa, jonka pinnan hän oli koristellut käsin ristikko- ja lehtikuvioin ja signeerannut TM – Tabitha Melchior.

Tänään hän vietti iltapäivää leipoen piiraita ennen vuoroaan baaritiskin takana. Vuoron oli määrä päätyä puolen yön tienoilla. Heti auringon noustessa hän heräisi harjoittamaan Jimmy O’Gowanin kilpahevosia. Se oli raskasta työtä eikä läheskään niin hohdokasta kuin miltä kuulosti, mutta hän nautti siitä. Kevytrakenteinen mutta vahva Tabitha oli peloton ratsastaja. Joka viikko Jimmy maanitteli häntä kokopäivätöihin. ”Tulisit nyt”, hänellä oli tapana sanoa hunajaisella äänellä galwaylaisen hurmaavaan tyyliinsä. ”Olet ainoa ihminen, joka ei ole koskaan pettänyt luottamustani. Tarvitsen sinua täällä. Voittaisimme Gold Cupin joka vuosi, jos ottaisit ohjat.”

Tabitha kuitenkin vain nauroi ja kieltäytyi kunniaista.

Kun kysyttiin, mitä hän teki eläkseen, hän huvittui aina nähdessään kysyjän ilmeen, kun luetteli kaikki eri tehtävänsä. Hän oli jo kauan sitten ymmärtänyt, ettei hänestä ollut uranaiseksi. Hän ei halunnut olla vastuussa kenellekään. Hän oli baarityttö, joka leipoi piiraita, harjoitti kilpahevosia, teki siideriä ja tarttui mihin tahansa muuhunkin haasteeseen, joka sattui eteen tulemaan. Loppujen lopuksi hän päätti itse kuinka eli elämäänsä.

Ei hän tosin saanut palkallista sairauslomaa eikä luvassa olisi kehuttavaa eläkettä. Hänen tulonsa eivät yhteenlaskettuinaakaan olleet valtavat, mutta hän teki sitä mistä piti läheistensä kanssa eikä ikävystynyt koskaan. Mikä voisi olla sen parempaa?

Työ oli myös joustavaa. Jos hän halusi häipyä yhtäkkiä viikoksi Glastonburyyn, se kävi päinsä. Kun hän halusi pitää lomaa valmistaakseen siideriä sadonkorjuu aikaan, sekin onnistui.

Lisäksi hän saattoi silloin tällöin omistautua hetken mieli-
johteesta jollekin intohimolleen.

Edellisellä viikolla koko Nettlefordin ammattiopiston
seitsemäs vuosiluokka oli tullut päivän vierailulle Dragonfly
Farmille. Se oli kaikille uusille oppilaille järjestetty eväretki
joenvarteen, jonka tarkoitus oli helpottaa tutustumista. Pe-
rinteen oli aloittanut Tabithan isotäti Joy. Kotiavustaja Joy
oli pitänyt yhteisöään tärkeänä, ja Tabitha halusi perinteen
jatkuvan.

Linja-auton saavuttua vallattomat ikävystyneet esiteinit oli-
vat vyöryneet ulos salaa iloisina, kun pääsivät luokkahuoneessa
homehtumisen sijaan temmeltämään omenatarhoissa ja naut-
timaan intiaanikesän viime hetkistä. Tabitha oli vienyt heidät
vajaan tekemään ensimmäisistä varhaisista omenoista mehua,
jota he olivat lopuksi saaneet maistaa.

”Eikö me saada oikeaa siideriä?”

”Valitettavasti ette”, Tabitha sanoi leveästi hymyillen.

”Isä tykkää teidän siideristä. Hän pyysi tuomaan sitä.”

”Viime vuoden varastot ovat harmi kyllä loppuneet, em-
mekä ole vielä aloittaneet tämän vuoden erän valmistusta. Sen
valmistuminen menee ainakin ensi kuuhun.”

Tabitha tunsu pientä ylpeyden hehkua saatuaan tunnustus-
ta. Vaikka Melchiorin siideriä myytiin alle viiden kilometrin
säteellä, se oli saavuttanut miltei kulttimaineen. Jotkut olivat
juoneet sitä yli kolmekymmentä vuotta siitä lähtien, kun Joy
oli alkanut valmistaa sitä harrastuksena ja myydä sitä tilan
portilta. Sanottiin, että jos Melchiorin siideriä joi täydenkuun
aikaan, sai kenet tahansa rakastumaan. Tabitha ei ollut kos-
kaan kokeillut, pitikö teoria paikkansa, mutta hän tiesi useista
Melchiorin siiderihäistä. Oli paljon pareja, jotka olivat ta-
vanneet juoman vaikutuksen alaisina ja tilanneet sitä sitten

häävastaanotolleenkin. Siitä hän oli saanut ajatuksen ja alkanut kehittää salassa kuplivaa siideriä, kevyttä ja herkullista kuohuvaa juhlujuomaa, jossa maistui Lounais-Englannin auringonpaiste.

Jälkeenpäin lapset olivat tehneet vastahakoisesti muutamaa tehtävää. Sitten Tabitha oli vienyt heidät joelle. Yläpuolella suodattuivat syysauringon säteet puiden lehvästön lomasta heidän istuessaan ruohikkoisella joenpenkereellä, missä joki laajeni leveäksi suvannoksi ja sen virtaus hiljeni, ja itkupajujen pitkät oksat viistivät veden pintaa. Siinä he olivat kuunnelleet silmät ymmyrkäisinä hänen kertomustaan Dragonfly Farmin dramaattisesta historiasta.

”Aikoinaan tämä tila kuului Culbonen suvulle. Heidän talonsa näkyy tuolla laakson toisella laidalla.”

Kaikki olivat tähyilleet kaulaansa kurkottaen puidenlatvojen yli ja näkivät juuri ja juuri vilauksen Rushbrook Housen harmaasta saviliuskeesta ja kahdesta korkeasta savupiipusta.

”Yhtenä iltana *Swanissa* isoisoisäni isoisä Joseph Melchior voitti korttipelissä Casper Culbonelta hänen tilansa. Juotuaan siideriä koko illan he olivat melkoisessa laitamyöteisessä.”

Lapset katselivat silmät pyöreinä. Yhä vieläkin tarinan-kerronnan taika tehosi hormoneja kihiseviin varhaisnuoriin, joiden pää oli täynnä selfieitä ja Snapchatia.

”Miesten selvittyä seuraavana aamuna Joseph pakotti Casperin maksamaan pelivelkansa. Pubissa oli ollut kosolti väkeä tapausta todistamassa. Joseph muutti tilalle vielä samana päivänä.”

Seurasi nyökyttelyä. Kaikki lapset näyttivät ymmärtävän uhkapelimaailman käyttäytymissäännöt.

”Culbonet olivat raivon vallassa, mutta eivät voineet mitään.” Tabitha päätti kertomuksensa: ”Eivätkä Melchiorit ja

Culbonet vielä nykyäänkään ole puheväleissä. Jos Melchior kohtaa Culbonen hän siirtyy tien toiseen reunaan.”

Tabitha liioitteli hiukan. Hän ei edes muistanut, milloin oli viimeksi nähnyt Culbonen suvun jäsenen, sillä parhaillaan Rushbrook Housessa asui vuokralaisia. Hän oli kuitenkin mennyt raivosta suunniltaan, kun Culbonen perheen lakimies oli lähettänyt pian Joyn kuoleman jälkeen hänen isosedälleen kirjeen, jossa oli tarjoutunut ostamaan tilan takaisin. Vielä sata vuotta myöhemminkin Culbonet olivat edelleen huonoja häviäjiä.

Hän ei myöskään kertonut lapsille tarinan loppua, sitä, kuinka Casper Culbone oli costanut viemällä Josephin elämän rakkauden. Surullinen loppu oli hänen mielestään hiukan liian raju yksitoistavuotiaiden kuultavaksi, vaikka hän arvelikin, että he saattaisivat arvostaa tarinan raakaa päätöstä.

Tabitha katseli tyyntä vedenpintaa. Joen leveä kohta tunnettiin sikäläisten keskuudessa nimellä Eleanorin suvanto. Aina kun hän katsoi sitä, hänen sydäntään särki ajatus rakkaudenkipeästä työstä, joka oli riistänyt oman henkensä. Hän oli luvannut pyhästi, ettei antaisi koskaan yhdenkään miehen manipuloida häntä siten kuin Casper Culbone oli manipuloinut Eleanoria, eikä menettäisi sydäntään miehelle, joka ajaisi hänet hulluuteen. Hän laski vielä nykyäänkin silloin tällöin kukkia Eleanorin haudalle käydessään hoitamassa isotätinsä viimeistä leposijaa kirkkomaalla.

Lopuksi hän oli tarjonnut lapsille retkievääksi murenevaa juustoa ja samana aamuna leipomaansa hapanjuurileipää ja lisäksi paksuja viipaleita kakkua, jossa oli kosolti sultanmarusinoita. Aluksi he olivat suhtautuneet varautuneesti, ja hän oli huomannut heidän nyrpistelevän nenäänsä ja katselevan toisiaan epäilevästi. Nämä lapset olivat tottuneet muoviseen leipään,

prosessoituun juustoon, perunalastuihin ja lisäaineita pursua-
viin suklaapatukoihin, jotka he huuhtelivat alas sokerisella
hiilihappojuomalla, mutta söivät siitä huolimatta kaiken vii-
meistä murenta myöten.

Se oli ollut sellainen lämmin syyskuinen iltapäivä, jona
aurinko ripottelee kasvoille hunajapisaroita ja lämmittää jo-
tenkin suloisemmin kuin keskikesän paahteisina hellepäivinä.
Tabitha olisi mielellään antanut lasten hypätä polskimaan
jokeen, mutta koska joen vaarallisuutta ei ollut arvioitu, opet-
taja oli vastahakoinen.

Nyt hän palasi omenatarhan poikki hymy kasvoillaan muis-
tellessaan, kuinka kaikki kuusikymmentä yksitoistavuotiasta
huutelivat kiitoksia noustessaan takaisin bussiin. Pitkä heinä
kahisi hänen sääriään vasten hänen työntäessään kottikärryjä
omenapuiden lomassa. Hän tarttui omena. Se oli vielä aavis-
tuksen vaikea irrottaa oksasta, mutta hän nykäisi sen irti ja
väänsi halki. Sisällä oleva hedelmäliha oli kermaisen pehmeää,
ja vatsassa tuntui odotuksen värähdys hänen haistaessaan
omenoiden maanläheisen tuoksun. Siemenet olivat kuitenkin
liian vaaleita eivätkä kastanjanruskeita niin kuin kypsien ome-
noiden siemenet. Vielä ei ollut sadonkorjuu-aika.

Tabitha tuli päärakennuksen takapihalle, jolle oli sijoitettu
sinne tänne ulkorakennuksia. Hän tyhjensi halot kivirakentei-
seen puuvajaan, josta hänen isosetänsä Gum pääsi pimeinä
iltoina helposti hakemaan täydennystä polttopuuvarastoonsa
– Tabithalla oli tapana sytyttää joka ilta tuli olohuoneen tak-
kaan – ja asetteli ne kuivumaan siistiin pinoon aivan vajan
takaseinustalle. Ne eivät olisi valmiita vielä ainakaan vuoteen.

Sitten hän työnsi kottikärryt nojaamaan työkaluvajan seinää
vasten, pyyhki kirveen huolellisesti ja ripusti sen takaisin seinäl-
le. Täällä säilytettävät työkalut periytyivät monen sukupolven

takaa. Täältä hän tiesi löytävänsä aina tarvitsemansa. Täällä oli puutarhasaksia, oksasaksia, lapioita, talikoita, pitkiä seipäitä omenoiden pudottelemiseen korkeimmista oksista ja veitsiä, kaikki moitteettomasti huollettuja: terät oli öljytty, kahvat hiottu sileiksi ja jokainen oli ripustettu huolellisesti omalle paikalleen. Hän piti tavattomasti paikan tuoksusta, joka oli aavistuksen kostea ja jonka öljymäisen pohjavireen yllä häälyi sahanpurun voimakas aromi. Se oli vuosisataisen aherruksen tuoksu.

Tabitha lukitsi vajan ja pudotti avaimen taskuunsa. Täällä Somersetin maaseudun perukoillakaan ei koskaan tiennyt, milloin joku huoleton onnenonkija sattuisi paikalle ja päättäisi ottaa jotain vaivihkaa mukaansa, ja nämä esineet olivat hänelle korvaamattomia. Niiden kahvoja oli kuluttanut useampi Melchiorien sukupolvi, eikä niiden katoamista korvaisi yksikään vakuutus.

Kullanoranssinvärinen aurinko paistoi korkealla taivaalla. Hän seisoi hetken aivan paikallaan, nautti vain rauhasta ja muisteli kaikkia niitä ihmisiä, jotka olivat käyneet tällä tilalla jossakin vaiheessa hänen elämäänsä – sekä niitä, jotka olivat yhä täällä että niitä, jotka eivät enää olleet. Hän odotti edelleen näkevänsä Joyn marssivan nurkan takaa kädessään kananmunakori tai syli täynnä kaalinpäitä posket punoittaen ja tukka iloisesti sekaisin. Kuollessaan tämä oli jättänyt Tabithalle ja Georgialle hiukan rahaa. Tabitha oli istuttanut joenrantaan ulottuvalle niitylle viisikymmentä uutta omenapuuta. Näitä hedelmiä ei ollut tarkoitettu hedelmäkulhoon. Ne olivat pieni-kokoista ja maultaan tanniinisen kitkeränmakeaa lajiketta, joka soveltui ihanteellisesti kuplivan siiderin valmistukseen.

”Ne rahat oli tarkoitus käyttää sinuun”, Gum oli torunut Tabithaa.

”Niinhän ne käytettiin”, hän oli vastannut. Hän rakasti omenatarhaansa enemmän kuin mitään muuta.

Georgia oli ostanut tuliterän MacBookin. Siinä oli järkeä, sillä hänen elämässään tärkeintä oli kirjoittaminen. Tabitha huokaisi ajatellessaan serkkuaan ja mietti, että heidän vihanpitonsa oli kestänyt jo aivan riittävän kauan.

Hänellä oli ikävä Joyta, ja Georgiia myös. Näistä ongelmista hän saattoi vaikuttaa vain toiseen. Mutta mitä pitäisi tehdä? Ehkä olisi vain nieltävä ylpeytensä ja tartuttava puhelimeen. Ei kuitenkaan vielä. Oli paistettava piiraita.

Hän livahti sisään takaovesta, juoksi keittiön poikki ylös kapeita, jyrkästi kaartuvia portaita kylpyhuoneeseen, missä käänsi kuuman veden valumaan täydellä voimalla, riisuutui ja seurasi pesualtaan yläpuolisen peilin peittymistä vesihöyryyn ja kuvajaisensa katoamista.

#hyvänmielenkirjat

Siiderinvalmistusta ja sukusalaisuuksia

Dragonfly Farm on ollut jo sukupolvien ajan koti ja turvapaikka Melchioreille, vaikka heidän pahimmat kilpailijansa Culbonet asuvat joen toisella puolella. Elämä farmilla on vuodenaikojen ja siiderinvalmistuksen sanelemaa, ja kaikki siellä käyvät joutuvat sen lumoihin.

Serkuksille Tabithalle ja Georgialle farmi on aina ollut kuin toinen koti. Kun heidän rakastettu isosetänsä Matthew menehtyy, näyttää siltä, että paikka, johon he ovat aina kuuluneet, saattaa nyt kuulua heille... Isosetän testamentti kuitenkin paljastaa, että kolmasosa tilasta on jätetty täysin tuntemattomalle henkilölle, Gabriel Culbonelle. Mutta Gabrielilla ei ole aavistustakaan, miksi hänet on otettu mukaan tai mikä hänen yhteytensä tilaan – tai Melchioreihin – voi olla.

Kun siiderisadon ensimmäiset omenat alkavat pudota, selviävätkö Dragonfly Farmin salaisuudet?

9 789523 768475